

OBRTNI VESTNIK

Strokovni list za povzdigo in napredek slovenskega obrtništva

„OBRTNI VESTNIK“
izhaja mesečno dvakrat, in sicer:
vsakega 1. in 15. v mesecu ter
stane celoletno Din 40.—
polletno Din 20.—
posamezna šteč. Din 2.—

Oficijelno glasilo »Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani« in »Splošne zveze
obrnih zadrug v Mariboru« ter slovenskih obrtnih društev v Sloveniji

Uredništvo in upravnništvo: Ljubljana, Beethovnova ulica 10.

Nefrankirani dopisi
se ne sprejemajo. Rokopisi se ne
vračajo. Ponatiski dovoljeni le z
navedbo vira.

Štev. pri poštni hranilnici
podružnici v Ljubljani 10.860

XI. letnik.

V Ljubljani, dne 15. januarja 1928.

Št. 2.

Česa nam je še treba?

Vsako stanovsko organizacijo delimo v tri glavne panoge, in sicer na strokovno, gospodarsko in politično organizacijo. Ni namreč dovolj, da je obrtnik strokovno organiziran v svoji zadrugi, misliti mora tudi na to, kako bo potom organizacije koristil svojemu gospodarstvu in kako bo uveljavil svoje interese na merodajnih mestih. Namen vsake organizacije je, praktično pomagati svojim članom ali kakor bi rekli z drugimi besedami — stremeti moramo za tem, da ima član nekaj od tega, da je član velike in močne organizacije.

Obrtniška organizacija je pričela dejansko zasledovati ta cilj. Tako je ustanovila Zveza obrtnih zadrug v Ljubljani in Mariboru obrtniško samopomoč; organizacija stremi za tem, da se ustanovi v Ljubljani podružnica državne obrtne banke in ekspozitura v Mariboru itd.

Ce pa primerjamo naše obrtniško gibanje in našo organizacijo z obrtniškim pokretom v drugih državah, vidimo, da leži vsa naša organizacija še v povojih, da se bori še za svoje življenje. Poglejmo Nemčijo, Češkoslovaško, Avstrijo. Nemško obrtnišvo razpolaga danes z velikim kapitalom, moderno urejenimi skupnimi delavnicami. V rokah obrtništva so tovarniška podjetja, ki izdelujejo polfabrikate; nemško obrtnišvo ima svoj trg tudi v inozemstvu, svoje močno fundirane prodajne in nakupovalne centrale. Nemško obrtnišvo je prav in pravočasno spoznalo, da mora stopati za industrijo, ki bi uničila ves veliki in srednji obrt in bi pustila le malega obrtnika, če se ne bi s centralizacijo svoje gospodarske moči razmahnilo. Češkoslovaško obrtnišvo je že pred leti tudi politično nastopilo samostojno, kar kaže, da je njegova organizacija že tako popolna in trdna, da se je upala spustiti v volilni metež. Medtem, o pri nemškem obrtništvu ne opažamo neposrednega poseganja v državno politiko, je češkoslovaško obrtnišvo spoznalo, da so njegovi interesi v tesni zvezi tudi z državno upravo. Avstrijsko obrtnišvo je potom svoje organizacije doseglo jako lepe uspehe zlasti v obrtniški zakonodaji; ne opažamo pa pri njem večje koncentracije gospodarskih moči v skupna gospodarska podjetja.

Slovensko obrtnišvo se pred vojno gospodarsko ni moglo razvijati. Bivša Avstrija je budno pazila, da je ostal Slovenec v narodno-gospodarskem oziru v odvisnosti protislovanskega življa. Tudi vse obrtniško gibanje se je tedaj koncentriralo na Dunaju in za južne kraje v Gradcu in vse delovanje zadrug je stalo pod nadzorstvom trgovinskega ministrstva.

Danes pa stoji pred nami niz važnih obrtniških problemov, in življenje zahteva, da jih rešimo.

Za nas prečane je najvažnejši problem — Beograd. Obrt je v celokupnem gospodarstvu majhen del, ki pa v narodno-gospodarskem oziru ne igra nič manjše vloge od kmetijstva, vsekakor pa pri nas važnejšo vlogo od industrije. Naša država je agrarna. V taki državi pa je najvažnejši faktor poleg poljedelstva in kmetijstva ravno obrt.

Narodni zastopniki grešijo proti svojemu narodu, ko gospodarska vprašanja podreajo strankarsko-političnim interesom. Poglejmo obrt v južnih krajih, kjer je podana podlaga za lep razvoj obrta! Državna uprava ne zna ekonomsko izkoristiti zemlje in se zato ozira v Slovenijo, kjer ogleduje lepe, bele hiše, lepa polja in vsako zrno posebej obdavi. Dajte ljudstvu na jugu kulture, ne politične, temveč gospodarske, in s kmetijstvom bo rasel tudi obrt. Obrt na severu naše države pa potrebuje zaščite proti inozemstvu in smotrene gospodarske politike.

Škandal je, da leta in leta nismo slišali iz ust naših narodnih zastopnikov odločne besede za naš obrt. Slovenski obrtniki sami so se prepričali, kako skrbijo pristojna ministrstva za razvoj našega obrta. Oddaja državnih dobav je najboljši dokaz, da obrtnika naša državna uprava ne pozna, da ga ne smatra za važen gospodarski faktor, ki bi bil šele pravi nosilec naše, z domačim kapitalom fundirane industrije.

Zato pa smatramo Beograd kot važen problem, katerega bodo morali v prid našemu obrtu načeti tudi naši narodni predstavniki. Treba bo kreniti od političnih bojov k resnemu gospodarskemu delu.

Brez sodelovanja državne uprave, vlade in našega parlamenta se obrt ne bo mogel dvigniti do one stopnje, katera mu po vsej pravici gre.

Obrtnišvo pa bo moralo pričeti misliti tudi na koncentracijo svoje gospodarske moči, če bo hotelo srečno prebroditi valove, ki ga vlečejo z vedno večjo silo v propast.

Obrtniki! Naša bodočnost leži v močni gospodarski organizaciji in naši politični zrelosti!

Splošne dolžnosti davkoplačevalcev v I. četrletju 1928.

(Opozoritev Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.)

I. Vložitev napovedi.

a) Za dohodnino. Rok za vložitev napovedi za leto 1928. poteče dne 31. januarja 1928. Do tega roka mora vsakdo, čigar dohodki so vezani dohodnini, vložiti iz lastnega nagiba brez posebnega poziva, da se ogne zamudnim posledicam § 205. zakona o osebnih davkih. Zaslužek telesnih delavcev ni zavezan dohodnini.

b) Za rentnino. Hkratu z napovedjo za dohodnino je vložiti tudi napoved za rentnino. Za vložitev napovedi za rentnino ne dobi nihče posebnega poziva. Napovedi za rentnino ni treba vlagati davkoplačevalcem, ki že plačujejo rentnino in svojega bivališča tekom leta 1927. niso izpremenili in se njihovi rentnini zavezani dohodki niso pomnožili.

Tiskovine za te napovedi se dobivajo brezplačno pri davčnih oblastvih ali davčnih uradih.

II. Prijave za odmero davka od zaslužka telesnih delavcev za leto 1928.

1.) Telesni delavci (delavke), ki opravljajo delo samostalno ali od delodajalca nezavisno (postrežki, dninarji, žagarji, ulični prodajalci raznih potrebščin in živil in tem podobni) morajo brez posebnega poziva vložiti prijavo do 31. januarja t. l. in napovedati zaslužek, ki ga bodo po vsej priliki dosegli v letu 1928.

2.) V istem roku morajo vložiti prijavo delodajalci za svoje telesne delavce (delavke), če ne odvajajo davka z mesečnim ali četrletnim seznamom, in vsi zasebniki za svojo služinčad. V prijavah je treba navesti za vsakega posameznega delavca ali uslužbenca zaslužek, ki ga bo po vsej priliki dosegel v letu 1928.

3.) Delodajalci, ki odvajajo davek z mesečnimi seznamami (industrijska, rudarska, gradbena, železniška, hotelska, restavracijska in trgovska podjetja, slednja, ako kupčujejo »na debelo« ali »na debelo in na drobno«) morajo odpremiti pobrane zneske in predložiti sezname najkasneje do 14. vsakega meseca, delodajalci pa, ki odvajajo pobrane zneske

s četrletnimi izkazi (vsi ostali delodajalci), pa v 14 dneh po preteku vsakega četrletja.

Delavci (delavke), ki niso dovršili (dovršile) 18. leta ali ki so prekoračili (prekoračile) 65. leto starosti, niso zavezani davku od zaslužka telesnih delavcev.

III. Prijave za odmero davka privatnih in samoupravnih nameščencev za leto 1928.

Vsi privatni nameščenci (med katere spadajo tudi kvalificirani trgovinski in obrtniški pomočniki) so dolžni do dne 31. januarja 1928. s posebno tiskovino, katero dobe pri davčnih oblastvih I. stopnje, prijaviti vse svoje službene prejemke, katere bodo prejeli po vsej priliki v letu 1928. bodisi v denarju, bodisi v naturalijah. Pravilnost prijave mora službodajalec potrditi s svojim podpisom.

IV. Davek na poslovni promet.

1.) Davkoplačevalci, katerih promet v letu 1927. ni presegel zakonito določene meje 360.000 Din in ni bil manjši od 15.000 Din, potem vse svobodne profesije, ne glede na velikost opravljenega prometa, so dolžni vložiti do dne 31. januarja 1928. predpisano prijavo, ne da bi čakali na poseben poziv davčnega oblastva. Napovedati je promet minulega leta 1927.

2.) Vsa podjetja, zavezana javni računodaji, družbe z omejeno zavezo in vsi oni obrati in podjetja, katerih promet je presegel v minulem letu 360.000 Din, morajo voditi knjigo opravljenega prometa in predložiti najpozneje v 30 dneh po preteku vsakega četrletja prijave ter hkrati plačati odpadajoči 1% ni davek na poslovni promet. Najkasneje do dne 31. januarja 1928. pa morajo predložiti splošno prijavo o celokupnem opravljenem prometu v letu 1927.

V. Dospelost direktnih davkov.

Dne 1. februarja 1928. dospo v plačilo neposredni davki za I. četrletje 1928. Davčni uradi so upravičeni jih izterjati, če se ne plačajo v 14 dneh po dospelosti in zaračunati zamudne obresti in narasle eksekucijske stroške.

Dospelost nekaterih periodičnih taks.

(Opozoritev Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.)

1.) **Takse na reklamo.** Dne 15. januarja 1928. poteče rok za plačilo takse na reklamo v obliki napisanih in naslikanih stalnih objav, ki se obešajo na raznih krajih ali so izdelane na zidovih, ogradah, tramvajih itd., kakor tudi v obliki svetlobnih objav. Če se taksa pravočasno ne plača, znaša kaznen trikratno redno takso.

2.) **Taksa na kupone ali na dividende in na tantieme.** Od kuponov ali dividend in od tantiem se plačuje po pripombi 5. k tarifni postavki 10. taksa 1 %. Takso je plačati v 15 dneh po odobritvi bilance. Prekoračenje tega roka se kaznuje s trikratnim zneskom redne takse.

3.) **Dopolnilno prenosno takso** po tarifni postavki 12., pripombi 12., takse tarife je za leto 1928., kolikor ne presega zneska 500 Din, plačati v celoletnem iznosu do dne 31. januarja 1928., ako pa taksa presega znesek 500 Din, je plačati v istem roku prvi četrletni obrok za leto 1928., od tega jo izterja finančno oblastvo eksekutivno.

4.) **Taksa za potroške** v hotelih, restavracijah, gostilnah, kavarnah, penzionih v krajih s preko 2000 prebivalcev in v vseh kopališčih in letoviščih se pobira povprečno naprej, in sicer po želji taksnega zavezanca polmesečno, mesečno ali pa trimesečno; pri tem se šteje mesec vedno za 30 dni. Večino povprečne takse določa pristojno finančno oblastvo na podstavi zbranih podatkov o povprečnem prometu gostov za vsak tak lokal. Če se določena povprečna taksa ne plača pravočasno, jo izterja pristojno finančno oblastvo eksekutivno.

5.) **Takse za otvorene ali tekoče račune pri delniških družbah.** Do dne 15. januarja 1928. morajo delniške družbe predložiti davčnemu uradu seznamek otvorenih ali tekočih računov v minulem polletju in takso po 20 Din za vsak račun pripelji na seznamek. Prepozno plačilo se kaznuje s trikratno redno takso.

6.) **Takso za pravico, da se tožijo pijače** (točilno takso po tarifni postavki 62.) je plačati za prvo polletje 1928. do dne 31. januarja 1928. Od oseb, ki ne plačajo te takse pravočasno, ki pa imajo dovolilo za točenje pijač, izterja takso pristojno finančno oblastvo eksekutivno.

7.) **Letno takso za biljarde** za leto 1928. v znesku 200 Din je plačati do dne 15. januarja 1928., sicer se izterja eksekutivno.

8.) **Takso na uporabna vozila** (avtomobile, fijkerske in polfijkerske vozove) je plačati za leto 1928. v Ljubljani in v Mariboru do konca meseca februarja 1928., v ostalih krajih pa do konca meseca januarja 1928. Od zamudnih plačnikov izterja takso finančno oblastvo eksekutivnim potom.

9.) **Letna taksa po tarifni postavki 214. za odbritev privatnega skladišča** po carinskih predpisih v znesku 500 Din zapade za leto 1928. v plačilo do dne 15. januarja 1928. Na zamudna plačila je zapretna kazen v izmeri trikratne redne takse.

Davčne napovedi.

Do 31. januarja t. l. mora vložiti vsak davkoplačevalec napoved za dohodnino za leto 1928. Glede napovedi dohodkov se čujejo med obrtništvom jako različna mnenja. Eni se hočejo z napovedjo dohodnine obraniti previsokega predpisa davka, drugi na davčne napovedi ne polagajo nikake važnosti, tretji pa so naravnost proti vlaganju davčnih napovedi.

Kdo ima torej prav? Vsi čutimo, da so davki previsoki, da je obremenitev zlasti Slovenije krivična in da je ta krivica posledica naših neurejenih notranjih razmer.

Previsoki obdačbi posameznega obrtnika pa je kriv mnogokrat obrtnik sam. Obrtništvu je vobče o davkih premalo poučeno v tem smislu, da bi praktično v svojo korist uporabljalo davčna določila. Predavanja o davkih bi morala imeti predvsem namen, da praktično pokažejo obrtniku, kako naj se obvaruje previsoke obdavčitve.

Zato pa hočemo podati v naslednjem nekaj praktičnih navodil s posebnim ozirom na vlaganje davčnih napovedi za dohodnino.

Popolnoma pogrešeno je mnenje, da obrtniku ni potreba vlagati davčnih napovedi. Napačno je tudi mnenje, da pri obdačbi ne prihaja v poštev, če je napoved vložena ali ne.

Če davkoplačevalec ne napove svojih dohodkov in ne vloži davčne napovedi, ga davčno oblastvo samo oceni in mu po svojem preudarku in pa po poizvedbah svojih tajnih zaupnikov predpiše davek. Seveda bo davčno oblastvo ocenilo vsakega podjetnika višje kakor pa dejansko znašajo njegovi dohodki. Posledica tega je, da dobi davkoplačevalec predpis davka v taki višini, ki njegovim premoženjskim razmeram ne odgovarja. Davkoplačevalec pri odmeri davka ni sam sodeloval, ker ni vložil davčne napovedi. Kdor pa ne vloži davčne napovedi, pa tudi nima pravice do priziva, če se mu zdi odmerjeni davek previsok.

V interesu vsakega obrtnika je torej, da davčno napoved vloži v predpisanem roku pri davčnem uradu.

Važno pa je seveda tudi, kako je sestavljena napoved. Dogajajo se jako pogosto primeri, da napove obrtnik svoje dohodke v taki višini, da vse njegovo premoženje ne znaša toliko. Davčno oblastvo ne poizveduje, če je napoved pravilna, temveč davkoplačevalca obdavči po napovedi. Z nepravilno napovedjo si je davkoplačevalec sam zvišal davek.

Zato pa je treba predvsem paziti, da je napoved pravilno sestavljena.

Napovedujejo se dohodki na tiskovinah, ki se dobijo pri vsakem davčnem uradu. Na prvi strani pole se označijo vsi dohodki, ki jih je imel davkoplačevalec v preteklem letu. Ti dohodki obstojajo pri obrtniku ponajveč iz plačil za delo. Davkoplačevalec preračuna torej, koliko je v preteklem letu dobil za svoje izdelke. Ne vpiše se torej vsega prometa, temveč le dohodke, ki ji je imel.

Na drugi strani navede vse zakonite odbitke, ki so: mezde, razsvetljava, plačani davki, kurjava v delavnici, bolniško zavarovanje delavcev, uporaba inventarja, najemnine in zavarovalnine. Ne štejejo pa se kot zakoniti odbitek izdatki za gospodinjstvo. Mnoge napovedi, ki jih vlagajo obrtniki, ne izkazujejo sploh nikakega čistega dohodka. Taka napoved ni pravilna, ker je moral imeti obrtnik za svoje življenje primerno vsoto.

Najboljše je, da obrtnik sestavi napoved tako, da na prvi strani navede svoje dohodke, potem pa na tretji strani pole izkaže utemeljenost napovedi na sledeči način:

Dohodki znašajo Din; zakoniti odbitki:
mezde Din, razsvetljava in kurjava Din, plačani davki Din, bolniško zavarovanje delavcev Din, obraba orodja Din, najemnina za delavnico Din, zavarovalnine Din

Vse te zakonite odbitke nato sešteje in vsoto napiše pod vsoto dohodkov. Če nato odbitke odšteje od dohodkov, dobi čisti dohodek.

Ta čisti dohodek je davčnemu oblastvu podlaga za odmero dohodninskega davka.

Pri zakonitih odbitkih pripominjamo, da je pri izkazu vsote, izdane za bolniško zavarovanje delavcev, treba vpisati vsoto, ki jo je izdal obrtnik iz svojega in ne tudi one vsote, ki jo je odtegoval pomočnikom od mezde.

Zavarovalnine veljajo kot zakoniti odbitek le do 75 Din.

Če ima obrtnik dolgove, naj jih navede v poli na tretji strani zgoraj; če je imel pa v preteklem letu v svojem obratovanju nesrečo (n. pr. požar, nalivi, ki so mu uničili delavnico, itd.), pa naj to v napovedi opiše pod sestavo dohodkov in zakonitih odbitkov.

Da pa bo za prihodnje leto obrtnik vedel, kako je napovedal za pretečeno leto, naj napoved prepíše in prepis obdrži zase, napoved pa naj do dne 31. januarja vloži pri davčnem uradu.

Za sestavo pravilne davčne napovedi pa je jako važno, da ima obrtnik pregled o svojem obratovanju in da vodi vsaj najnujnejše zapiske. Zapisuje naj vsaj vse dohodke in izdatke, ker mu bo potem sestava napovedi mnogo lažja, napoved sama pa bo verjetna in pravilna.

Če dobi obrtnik na vloženo napoved od davčnega oblastva poziv, da naj svojo napoved utemelji, naj izčrpno poroča o svojem obratu in utemelji tudi napoved. Če bi se mu pa kljub temu zdel predpisani davek previsok, pa lahko vloži priziv proti previsoki odmeri davka.

«Obrtniški koledar» prinaša v letošnjem letu tabelo o višini dohodnine. Iz te tabele razvidi lahko vsak obrtnik, če mu je bila odmerjena dohodnina po njegovi napovedi.

Tudi mali obrtnik bo moral svojemu ogorčenju proti previsokim davkom pridružiti skrb, kako bo sam sodeloval pri odmeri davka. Marsikateri obrtnik si bo s tem prihranil razburjenje, pota in stroške.

Obrtnonadaljevalna šola in mojster.

V poslednji dobi stopa večkrat pri razpravah v zadrugah tudi vprašanje našega obrtnonadaljevalnega šolstva v ospredje. Vsi mojstri čutijo nekako preveliko vrzel med stiki z učiteljstvom teh šol. So pa pač tudi zadruge, ki so si poiskale čim bolj skupne veze med tema obema, zelo merodajna faktorjema. Predvsem pa opazimo, da naš naraščaj kljub vsestranski požrtvovalnosti učiteljstva ne more slediti svojemu učenju v ono smer, ki mu naj bo temeljna podlaga za njegov nadaljnji razvoj v svojem poklicu. Učni načrti našega obrtnonadaljevalnega šolstva slone na večletni praksi, a vsakakor niso še izpopolnjeni, oziroma prilagodeeni zahtevam sedanjega časa. Za povzdigo naše obrti smo poklicani predvsem polagati največjo skrb in pažnjo našemu obrtnemu naraščaju, da ga čim vestneje naobrazimo in spopolnimo v njegovem poklicu, da nam bo kot pomočnik več in kvalificiran delavec. Povojna doba s svojimi posledici

cam, ki jih je najbolj zapustila baš v obrtnem naraščaju, je hvala Bogu za nami in danes prihaja v naše delavnice zopet zdrav naraščaj. Teh deset let po preobratu je nam preoblikovalo našo mladino v vseh ozirih. Telesni razvoj priča o zdravju, ki mu ga vojna ni mogla nudit, duševna naobrazba pa kljubuje zlim spremljevalcem svetovne vojne: delomrznosti in razuzdanosti. Osnovnošolskim faktorjem naše pokrajine gre vsa čast in hvala za njih velike uspehe. Vrsta prihaja pa tudi na naše učne mojstre, ki zaposlujejo v svojih delavnicah vajence. Vajenec v naših delavnicah ni in ne sme biti le uboga delovna moč, ki je v nadlego svoji okolici ali pa, da se ga izkorišča preko potrebe in delazmočnosti. Mojster, ki se ne meni za svoje vajence, ki jih prepušča pri delu samim sebi ali svojim pomočnikom, greši na lastnem razvoju svojega obrata. Treba nam je predvsem, da se naš obrtnik zaveda važnosti tega vprašanja in da se i on zgane ter prične intenzivneje delovati za razvoj in napredek našega naraščaja. Osobito pa vodstva zadrug ne smejo stati ob strani, temveč se morajo z vso dobro voljo poprijeti dela za povzdigo naobrazbe svojih vajencev.

Da bo naše delo lažje in čim popolnejše, je pa treba, da stopimo v stalne stike še z drugim faktorjem in z njim delamo roko v roki.

Učiteljstvo, ki naobrazuje naš obrtni naraščaj v nadaljevalnih šolah, pa tudi potrebuje čim tesnejše veze z učnimi mojstri.

To veliko vrzel je občutilo vodstvo obrtnonadaljevalne šole za stavbne obrti na Grabnu v Ljubljani in je potem Zveze obrtnih zadrug naprosilo za skupno sodelovanje zadrug, ki pošiljajo svoje vajence v njih zavod. Prvo tozadevno posvetovanje se je vršilo v nedeljo 8. t. m. v zbornici omenjenega vodstva. Ob polnoštevilni udeležbi učiteljskega zbora smo opazili tudi častna zastopstva od Zadruga ključavničarjev v Ljubljani po gg. mojstrih A. Martinčiču in M. Ferjanu, Kleparsko zadrugo sta zastopala gg. mojstra A. Smerkolj in L. Pičman, Zadrugo zidarskih mojstrov je zastopal njen načelnik g. Čurk in Zadrugo dimnikarjev njen načelnik g. Udovič; Zvezo obrtnik zadrug pa je zastopal načelnik g. Josip Rebek. Žal smo pogrešali zastopnike mizarske, kamenoseške in tesarske zadruge.

Šolski upravitelj g. Polak je uvodoma omenil v svojem govoru, da je učiteljstvo čutilo pomanjkanje skupnega sodelovanja med njimi in učnimi mojstri. Učni načrt sedanjega pouka je v mnogih ozirih neprikladen, tako da tvarine ni mogoče v celoti povsem podrobno obdelati. Treba je tudi učiteljstvu gotovih določnejših smernic, ker že izpiti sami kažejo napačno pot sedanjega načrta. V stalnem kontaktu z učnimi mojstri bi učitelji doznali za praktično smer ter po navodilih mojstrov črpali one smernice, ki naj bodo šoli in delavnici skupne. V izvedbo teh teženj je pa nujno potrebno, da tudi mojstri sodelujejo na tem važnem vprašanju.

Razvila se je zelo zanimiva razprava, v katero so posegli skoro vsi navzoči. Iz vrst mojstrov so se pa iznesli mnogi važni in vpoštevani vredni predlogi. Med važnimi predlogi naj omenimo, da je vsestranska želja, da bi se pouk posameznih strok specializiral, tako da bi bile stroke ločene med seboj, ker šele tedaj bi se vsaka stroka izpopolnjevala. Tudi predlog o asistentih učiteljem iz vrst mojstrov je treba vpoštevati. Seveda najbolj pereče vprašanje našega obrtnonadaljevalnega šolstva pa nastane v problemu izdržavanja teh šol.

Potek skupnega posvetovanja je pokazal obojestransko zanimanje. Prepričani smo, da je bil s tem korakom led prebit in da se bo z večkratnimi sličnimi posvetovanji dospelo do uresničenja naše največje želje in potrebe: Do čim popolnejše naobrazbe našega vajenca.

I. R.

K članku „Moji predlogi“.

Obrtniška organizacija je, zdi se mi, nepopolna, ker se delijo mali obrtniki po vseh mogočih političnih strankah. Če bo obrtniška organizacija v sedanji deljeni obliki in ako se bodo obrtna zborovanja, sestanki in druge obrtniške prireditve vršile na podlagi politične pripadnosti in če se bodo kandidati za obrtne korporacije in druga višja mesta postavljali le po politični pripadnosti, potem ni več daleč čas, ko bodo o samostojnosti malega obrtnika govorili le še obrtni registri, prav tako kakor nam danes pove le še kak star obrtnik, kako so bili naši predniki organizirani in spoštovani tudi na merodajnih mestih.

Nad 20.000 nas je. A k temu je treba prišteti še kakih 30.000 pomočnikov. To je na prvi pogled velika moč! Toda, kaj predstavljamo danes? Ali se nas kje vpoštevajo? Ali imamo kje res prave, obrtniške zastopnike? Vsak obrtnik ve, da smo v tem pogledu jako na slabem.

Pisec članka «Moji predlogi» govori nadalje o obrtnem svetu in pripozna, da je treba k sodelovanju pritegniti obrtništvo vseh obstoječih organizacij. Jaz pa trdim, da je treba pričeti zidati hišo pri tleh. Treba je, da se iz že obstoječih obrtniških društev in zvez ustvari skupna obrtniška organizacija, ki naj bi vodila le obrtno politiko. Na ta način bi se obrtništvo med seboj sprijaznilo in vrglo raz sebe uničujočo razcepljenost.

Iz današnjih obrtnih časopisov «Obrtnega Vestnika» in «Jugoslovanskega obrtnika» naj nastane obrtniški dnevnik, ki bo stremel za izboljšanjem obrtniškega položaja. Ko bomo izvedli to, potem pa naj se osnuje obrtniški svet, ker takrat bo podana garancija, da bo delovanje organizacij res strogo stanovsko in da jih bodo vodili skrbni, delavni in vztrajni možje.

Seveda pa bi bilo treba resno poprijeti za delo. Sklicaj naj bi se zato sestanek, ki naj bi dal iniciativo, kako naj se nadalje postopa.

Tovariši, ki jih omenja pisec, da so že umrli, še živijo, tudi njih ideje še živijo, a zdi se mi, da vsi čakajo na to, kdaj naj se z delom prične. Izmenjati je treba zato misli v časopisju in osebno.

Ze mnogokrat sem poudarjal, da je treba organizirati obrtništvo tudi gospodarsko in politično, če hočemo imeti v celotni organizaciji uspeh. Nekateri voditelji so mi ugovarjali, danes pa, ko ni več velikih zborovanj in sestankov in ko postaja na celi črti vedno večje mrtvilo, pa bi mi morda pritrdili, da sem imel prav.

Tovariši! Gospodarska, politična in strokovna organizacija so tri sestre, trije vogali hiše in najmočnejša opora obrtništva.

Cela armada nas je in imeli bi lahko več kakor imamo. Imeli bi lahko svojo nabavljialno in prodajno centralo, svoj denarni zavod, svoj dnevnik. Imeli bi lahko tudi zastopnike na vseh merodajnih mestih. Ker pa ni skupne, složne organizacije, pa nimamo ničesar in nismo nikjer zastopani, pač pa se nas vedno bolj in bolj obremenjuje.

Zelim, da bi rodili moji nasveti sadove v prid celokupnega obrtništva. Lovro Rebolj.

Vplačilo četrtega obroka na delnice državne obrtne banke.

Vplačilo četrtega obroka na delnice Državne obrtne banke kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev za trimesečje januar-marec 1928. morajo izvršiti gg. delničarji tekom januarja 1928. Podaljšanje je dovoljeno le za 15 dni, to je do 15. februarja 1928. Delničarji, ki bi do tega roka ne vplačali četrtega obroka, izgube delnice in se jim že vplačani znesek po odbitku 25 % vrne. Za vsako delnico je treba vplačati 10 Din.

Iz organizacij.

Pokrajinska zadruga kleparskih, instalacijskih in kotlarskih mojstrov v Ljubljani vabi svoje članstvo na redni občni zbor, ki se vrši v četrtek dne 2. februarja 1928. ob 9. uri dopoldne v posvetovalnici Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani, Beethovnova ulica 10.

Strokovna zadruga koncesijoniranih elektrotehnikov za Slovenijo v Ljubljani ima svoj V. redni občni zbor v nedeljo dne 29. januarja t. l. — Občni zbor se vrši ob 10. uri dopoldne v posvetovalnici Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani, Beethovnova ulica št. 10. Zdržni odbor poziva svoje člane, da se občnega zbora zanesljivo in točno udeležijo.

Predavanje o davkih. Obrtniško društvo v Ljubljani bo priredilo v četrtek dne 19. t. m. ob 7. uri zvečer v posvetovalnici Zbornice za trgovino, obrt in industrijo, pritičje, desno, predavanje o davkih s posebnim ozirom na davčne napovedi. Pri predavanju se bo praktično pokazalo, kako naj bo davčna napoved sestavljena. — Vabimo vse obrtnike, da se predavanja v čim večjem številu udeležijo.

Zadruga krojačev in krojačic na Jesenicah poroča, da se bo vršila prihodnja preizkušnja dne 22. januarja 1928. ob 9. uri dopoldne v restavraciji Pernuš na Lescah. Vsi, ki vajencev, odnosno va-

jenk še niso prijavi, naj to takoj store. — Potekel je rok, ko je zadruga izterjavalna od članov tudi naročnino za «Obrtni Vestnik». Za leto 1928. ga mora plačati vsak sam ali pa sporočiti po dopisnici zadržnemu načelniku, da ga želi dobivati tudi nadalje. Ob priliki občnega zbora bo zadržni načelnik pobral od članov, ki žele še nadalje dobivati list, naročnino ali pa naj jo naročniki poravnajo po položnici, ki jo bodo prejeli od uprave lista. V času, ko smo bili vsi naročniki na list, smo uvideli, da nam je bil neobhodno potreben. Zato pa ga vsi obnovimo, ker vedno bolj ga bomo rabili, kajti razmere so take, da je nujno potrebno, da je sleherni obrtnik poučen o vsakokratnem obrtniškem položaju. — Dne 12. februarja bodo obrtniške organizacije priredile na željo krojaške zadruge veliko obrtno zborovanje na Jesenicah, na katero že danes vabimo.

Obrtno društvo v Središču ob Dravi je priredilo kmečko - obrtni knjigovodstveni tečaj. Predava g. Jurica Zdravec, sin g. Jakoba Zdravca, predsednika obrtnega društva in našega velezaslužnega obrtniškega borca.

Obrtno društvo na Jesenicah bo priredilo dne 2. februarja t. l. veliko predpustno veselico v Delavskem domu na Savi, kamor vabi vse tovariše obrtnike in prijatelje obrtništva. — Dne 12. februarja t. l. pa se bo vršil redni letni občni zbor društva na Jesenicah, katerega naj se člani polnoštevilno udeležijo. Vabila se bodo članom pravočasno razposlala.

Obrtniško društvo v Ljubljani bo priredilo v soboto dne 11. februarja t. l. v prostorih «Kazine» v Ljubljani II. obrtniški ples, za katerega vlada med obrtništvom in tudi v drugih krogih že veliko zanimanje. Lanskoletni ples je zadovoljil prav vse, upamo pa, da bo letošnji še lepši.

Iz seje Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani. Dne 4. januarja t. l. se je vršila seja načelstva Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani, ki jo je vodil zvezni načelnik g. Josip Rebek. Prečital je dopis g. Frana Ravnikarja, ki je sporočil, da odlaga funkcije pri zvezi. Zavzemal je doslej mesto zveznega podnačelnika. V svojem pismu navaja g. Fran Ravnikar razloge, ki so ga napotili, da je odložil funkcije in ki segajo v dobo zborniških volitev. Načelstvo je sklenilo, da naprosi g. Ravnikarja, da funkcije še obdrži. — Zvezni tajnik g. Kaiser je podal obširno poročilo o delovanju zveze v času od zadnje seje. Poročilo govori o poteku zborniških volitev, premoženjskem stanju zveze, izdaji «Obrtniškega koledarja», prireditvi loterije, izdaji spominske brošure, o upravi «Obrtnega Vestnika» in o organizatornem delovanju zveze. Pri nato sledeči debati se je odobrilo postopanje zveznega vodstva, zadevajoč volitve v zbornico. Član načelstva g. Alojzij Smerkol je ostro grajal neokusno časopisno gonjo, ki so jo uprizorili politični časopisi obeh skupin. Zveza naj v bodoče energično vpliva na vse skupine, da se taka nespodobna polemika ne bo več vršila. «Obrtni Vestnik» se je vsake politične polemike izognil, tem laže bi se je izognili drugi časopisi, ki na zborniških volitvah niso bili popolnoma nič zainteresirani. — Načelstvo je korake, ki jih je podvzela zveza glede prireditve zvezne loterije, odobrila. Streške so se pričele razpošiljati, zaradi tehničnih ovir pa je rok za žrebanje do 1. februarja t. l. prekratek, zbog česar se je sklenilo, da se vrši žrebanje na dan 28. junija 1928. — Predpriprave za spominsko brošuro so končane in zbrano je po večini že gradivo. Za naslovno stran brošure je razpisalo načelstvo natečaj za tri najboljše osnutke in je sklenilo tri nagrade v iznosu 500 Din, 400 Din in 300 Din. Brošura bo izšla povodom proslave 25letnice. — Proslava 25letnice se bo vršila na praznik Sv. Jožefa dne 19. marca t. l. Po provizoričnem programu se bo vršil na predvečer, dne 18. marca t. l., prijateljski večer, na dan proslave, 19. marca, pa slavnostni občni zbor in nato svečan banket. Za aranžma proslave je bil izvoljen odsek, v katerem so gg.: Josip Rebek, Alojzij Smerkol, Milko Krapež, Štefan Špetlič, Karel Vidmar, Fran Igljč in Emil More. — Obrtnonadaljevalna šola za stavbne obrti v Ljubljani je naprosila zvezo, da bi sklicala sestanek zastopnikov onih zadrug, katerih vajenci obiskujejo to šolo. Na sestanku naj bi se obravnavalo predvsem o tem, kakšna naj bo šola, da bo čimbolj ustrezala praktičnim potrebam vajencev. Zveza polaga na obrtno šolstvo veliko važnost in je sklicala sestanek za 8. januarja ter povabila vse prizadete zadruge. Istotako bo zveza po svojih močeh podprla učitelja g. Fakina, ki sestavlja učno knjigo za umetne obrti. — Načelstvo je razpravljalo tudi o Državni obrtni banki in ustanovitvi podružnice

v Ljubljani. Zahteva slovenskega obrtništva je, da banka ustanovi čimprej podružnico v Ljubljani, zlasti pa tudi, da zniža obrestno mero, ki je za slovensko obrtništvo previsoka. Sklenilo se je, da bo poslala zveza na občni zbor banke svojega zastopnika. — Za revizorja «Obrtnega Vestnika» je bil izvoljen g. Alojzij Smerkol. — Zvezni načelnik g. Josip Rebek čestita nato g. Alojziju Smerkolu, ki je agilen član zveznega načelstva, k njegovi 50letnici in srebrni poroki. Čestitkam so se pridružili tudi vsi navzoči člani načelstva, na kar je načelnik g. Rebek zaključil sejo.

Razno.

Obrtniki! Ali že imate «Obrtniški koledar za leto 1928»? Če ne, naročite ga takoj pri Zvezi obrtnih zadrug v Ljubljani. Stane, popolnoma v platno vezan, samo 13:50 Din.

Efektna loterija Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani. Povodom svoje 25letnice prireja zveza veliko efektivno loterijo z bogatimi dobitki, katerih je 1010. Glavni dobitki so: avtomobil, konj z opremo in vozom, 1 vagon premoaga, dinamo, radio-aparat, zlata žepna ura, moško ali žensko kolo, šivalni stroj, 100 m platna, poljska kovačnica, 1 vreča moke, 20 kg masti itd. Cena srečki je 3 Din. Obrtniki, segajte po njih! Naročajo se pri Zvezi obrtnih zadrug v Ljubljani, Beethovnova ulica.

Kdor sprejme ključavničarskega in krojaškega vajenca, naj javi upravništvu lista. Dečka sta zdrava, po 15 let stara in jako pridna.

Predavanje v Zbornici za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani. V torek dne 3. januarja t. l. je predaval v sejni dvorani zbornice TOI univerzitetni profesor Walter Hoffmann iz Freiburga na Saškem o gospodarstvu v Nemčiji. Predavatelja je uvodoma pozdravil zbornični predsednik g. Ivan Jelačin. Predavanje je bilo jako zanimivo. Predavatelj je očrtal zlasti važne panoge nemške industrije, kemično, lesno in rezbarsko, filmsko industrijo, pomorski promet, zračno plovstvo, omenjal je valutno katastrofo leta 1923., premogovno produkcijo, izkoriščanje vodnih sil ter končno nemški izvoz. Profesor W. Hoffmann je žel za svoja izčrpna in interesantna izvajanja obilo zahvale.

Opozorilo Okrožnega urada za zavarovanje delavcev vsem delodajalcem! G. minister za socialno politiko je pod št. 10.683 z dne 6. decembra 1927. izdal naredbo, s katero se dosedanji mezdni razredi od 1. do 7. s 1. januarjem 1928. ukinjajo in nadomestijo z novim 1. meznim razredom. V ta mezdni razred spadajo vsi nameščenci, ki ne prejema nobene plače ali pa prejema manj kot 8 Din dnevno. Po tem novem meznem razredu znaša od 1. januarja 1928. dalje celokupni dnevni prispevek za bolezensko zavarovanje Din 0:36. Delodajalci smejo svojim nameščencem, ki spadajo po svojem zaslužku v ta novi mezdni razred, odtegovati za bolezensko zavarovanje dnevno Din 0:18, za borzo dela pa Din 0:01. Za vajece, ki ne prejema nobene plače, mora plačati celotni prispevek delodajalec sam. Potrebne preuvertitve v nove mezdne razrede bo za že prijavljene osebe izvršil okrožni urad sam. — Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani.

Kožni sejem v Ljubljani se prične dne 23. t. m. ob 8. uri zjutraj in se vrši na prostoru Ljubljanskega velesejma. Tega dne dopoldne se bo kupovalo in prodajalo na drobno. Popoldne ob 15. uri pa se prične dražba kož v sortiranih partijah. Prihodnji dan 24. t. m. bo obračun s kupci in oddajale se bodo kupcem izdražene kože.

Prevzem Kranjske hranilnice v Ljubljani. Dne 7. t. m. je oblastni odbor oblastne skupščine za ljubljansko oblast prevzel Kranjsko hranilnico, ki je s tem dnem pričela poslovati kot oblastni hipotekarni zavod. Po novem statutu, ki ga je odobrilo oblastna skupščina, šteje novi upravni odbor sedem članov.

Dobava šolskih klopi. Pri velikem županu dubrovniške oblasti (prosvetni oddelek) se zanimajo za producete šolskih klopi in prosijo za priposlanje cenikov s slikami. Interesenti naj pošljejo svoje ponudbe s slikami direktno na naslov: «Veliki župan dubrovniške oblasti (prosvetni oddelek) v Dubrovniku».

ZAHVALA.

Podpisana se zahvaljujem vodstvu «Obrtniške samopomoči» Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani za izplačano posmrtnino, ki sem jo prejela po umrlem možu. Zahvaljujem se pa tudi vsem članom.

Marija Koritnik, Krško št. 44.

KREDITNO DRUŠTVO MESTNE HRANILNICE LJUBLJANSKE

DOVOLJUJE POSOJILA NA MENICE IN KREDITE
V TEKOČEM RAČUNU VSEM KREDITA
ZMOŽNIM OSEBAM IN TVRDKAM

Ph. Mr. R. Sušnik

Lekarna pri „Zlatem jelenu“

Moderno urejena lekarna, zaloga vseh domačih in tujih zdravilnih sredstev, mineralnih voda, obvezil, kirurških in toaletnih predmetov. Zdravniške ordinacije se izvršujejo točno po predpisih. Oblastveno koncesijonirana oddaja strupov. Poštne pošiljke obratno.

LJUBLJANA, Marijin trg
Telefon šte. 2115.

L. Mikuš

tvornica dežnikov

Ljubljana

Mestni trg 25

Ustanovljeno 1889.

Skrbno izdelovanje!

Največji izbor!

Najnižje cene!

Preobleke!

Popravila!

POZOR!

Vinotoč Nazor v Ljubljani

Vošnjakova ulica št. 4.

(prej Cesta na gorenjski kolodvor — za „Novim svetom“) toči prvovrstna dalmatinska vina na malo in na veliko.

Črno in belo vino, prošek, rakija, vsakovrstne delikatese, sardale in prvovrstno olivno olje. Cene preko ulice znižane. Cene zelo zmerne.

Za obilen obisk se priporoča

Nazor.

Delniška glavica:
Din 50,000.000.—

Skupne reserve: okrog
Din 10,000.000.—

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA

Centrala: LJUBLJANA, Dunajska cesta

Podružnice in agencije:

Brežice Celje Črnomelj Gorica Kranj Logatec Maribor Metković Novi Sad Novo mesto Prevalje Ptuj Rakek Sarajevo Slovenj-gradec Trst Split

Brzojavni naslov:
BANKA LJUBLJANA
Telefon št.: 2261, 2413, 2502, 2503
in 2504

Priporoča se za vse
bančne posle

Kreditni zavod za trgovino in industrijo

Ljubljana, Prešernova ulica št. 50. (v lastnem poslopu)

Brzojavni naslov: Kredit Ljubljana — Telefon št. 2040, 2457, 2458, 2805 in 2806

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, predjumi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic in kuponov, nakazila v tu- in inozemstvo, safe-deposits itd. itd.

AVGUST AGNOLA

Zaloga stekla, porcelana, kamenine, zrcal in šip. Kompletne opreme za gostilne, restavracije, hotele, kavarne in bare.

Luksuzni predmeti.

Stavbno in umetno steklarstvo.

Telefon 2478 **LJUBLJANA** Telefon 2478
Dunajska cesta 10

Priznana solidne cene!

Priznana solidne cene!

Vedno zadnje novosti

damskih klobukov

priporoča modni salon

IDA ŠKOF-WANEK naslednici

LJUBLJANA, Pod Trančo šte. 2.

Žalni klobuki vedno v zalogi. — Preoblikovanje in popravila se točno in ceno izvršujejo.

FRAN RAVNIKAR

Stavbno in umetno tesarstvo, stavbno mizarstvo, lesna industrija, parna žaga

Ljubljana, Linhartova ulica 25.

Račun poštne hranilnice št. 11.428. Telefon št. 2.415.

Prevzema po danih kakor tudi po lastnih načrtih v različnih stavbnih slogih zgradbe mostov, jezov, hiš, vil, gospodarskih in industrijskih stavb, stolpnih streh, kupol, cerkvenih ostrešij, balkonov, vrtnih utic, verand in raznih vrtnih arhitektoničnih del. Izvrševanje stopnic, dekorativnih stropov, dekorativnih stenskih opažev, vrat, oken itd. Izdelovanje in polaganje ladijskega poda. Za razne industrijske stavbe, dvorane, razstavne zgradbe itd. Opozarjam na moj najnovejši sistem „Raf“, jugoslov. patent št. 4.755 za proste razpetine od 8 do 40 m. Parna in električna gonilna sila.

OBRTNA BANKA

v Ljubljani

Centrala: Kongresni trg 4.

Podružnica: Ljutomer

Telefon št. 2508

Telefon št. 2508

Račun pri poštni hranilnici v Ljubljani št. 12.051

Daje kredite v obrtne svrhe, pospešuje ustanavljanje obrtnih in industrijskih podjetij, izvršuje vse bančne transakcije najkulantneje. Vloge na knjižice in na tekoči račun se obrestujejo kar najugodnejše, vezane vloge po dogovoru primerno višje.

UGO GRABER

elektrotehnične potrebščine na veliko

ZAGREB, TRG KRALJA PETRA 4^B

Brzojavke:

ORION ZAGREB

Telefon:

INTERURB. 17-10